

nemlig rigtigt, at der både findes arbejdsgivere, der har en interesse i at tvinge folk på deltid, og arbejdsgivere, der har en interesse i at forhindre folk i at gå på deltid.

Det er næppe den samme arbejdsgiver på samme tid, det må vi da i hvert fald ikke håbe for vedkommende, men der findes nogle, der på et tidspunkt har interesse i det ene, og nogle, der på et andet tidspunkt har interesse i det andet.

Det, der er det frygtelige ved det her lovforslag, er, at det giver arbejdsgivere, der har lyst til det, mulighed for at tvinge folk til at gå på deltid, og samtidig giver det her lovforslag mulighed for at sige nej til folk, som ønsker at gå på deltid. Så det er den værste af alle verdener, der ligger i det her forslag.

Derfor kan jeg også fuldstændig bekræfte, hvad hr. Ole Vagn Christensen sagde. Jeg mener, at det var en meget præcis karakteristik, som den socialdemokratiske repræsentant kom med, at det her forslag er som i »Kejserens nye klæder«. Det er et eksempel på et forslag, som for hver fremstilling heroppe fra Folketingets talerstol bliver mere og mere afdækket, indtil enhver ser og alle andre kan konstatere: Det er jo ganske nøgent, der er intet tilbage.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Formålet med lovforslaget om retten til at aftale deltid er, at en lønmodtager og en arbejdsgiver kan aftale, at lønmodtageren arbejder på deltid, selv om der måtte være en overenskomstbestemmelse, som enten forhindrer eller begrænser adgangen til at aftale deltid. Så enkelt er forslaget.

Hvis lønmodtageren ønsker at arbejde på deltid og det ønske harmonerer med hensyn til virksomhedens drift, er det ikke rimeligt, at en bestemmelse i den kollektive overenskomst hindrer arbejdsgiveren i at følge lønmodtagerens ønske.

Regeringen ser det som en grundliggende retlighed, at den enkelte lønmodtager har mulighed for selv at aftale sig frem til en arbejdstid, som passer ind i den situation, lønmodtageren aktuelt befinder sig i.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, er det denne regerings mål, at der skal være bedre muligheder for at arbejde på deltid, og at de overenskomstmæssige indskrænkninger, der i dag er i retten til at gå på deltid, afskaffes.

Regeringen ønsker således en lovfæstet ret til, at arbejdsgiverne og de ansatte frit kan aftale

deltidsansættelse. Det vil forbedre den enkeltes frihed. Regeringen har derfor fremsat lovforslaget om deltid for at sikre, at lønmodtageren har ret til at kunne arbejde på deltid, hvis lønmodtageren ønsker det og arbejdsgiveren er enig heri.

Kl. 20.30

Forslaget går altså ud på, at en lønmodtager og en arbejdsgiver kan aftale deltid. Siger blot den ene part nej, kan det ikke lade sig gøre.

I dag er der på en række overenskomstområder enten slet ikke adgang til eller hindringer eller begrænsninger i adgangen til, at lønmodtageren og arbejdsgiveren kan aftale, at lønmodtageren arbejder på deltid.

Langt det største overenskomstområde på det private arbejdsmarked er DA/LO-området, og her har kun 40 pct. af de ansatte fri adgang til deltid. Over 60 pct. af de ansatte på DA/LO-området har altså ikke fri adgang til at aftale deltid, og for 6 pct. af dem er det endda totalt forbudt. Det gælder bl.a. på det store industriområde. Det følger af industrioverenskomsten, at hvis lønmodtageren allerede er ansat på fuld tid, kan lønmodtageren og arbejdsgiveren ikke uden videre aftale deltid, og hvis der endelig bliver indgået en aftale om deltid, må den ikke medføre, at antallet af fuldtidsstillinger reduceres.

Industriens overenskomst § 11, stk. 1, har følgende ordlyd:

Virksomheder og medarbejdere, der måtte være interesseret heri, kan træffe aftaler om deltidsbeskæftigelse, under forudsætning af at de pågældende ikke i forvejen har beskæftigelse på fuld tid i den pågældende eller anden virksomhed, medmindre særlige hensyn taler for en kortere arbejdstid end den normale.

En lønmodtager, der allerede er ansat på virksomheden, kan altså ikke uden videre aftale med arbejdsgiveren, at han eller hun vil på deltid. Der skal være særlige hensyn, der taler for en kortere arbejdstid.

Og hvad er det så for særlige hensyn? Industrioverenskomsten handler kun om lønmodtagere, der enten varigt eller midlertidigt har nedsat arbejdsevne, men det kunne jo være, at lønmodtageren gerne ville på deltid, fordi lønmodtageren vil være mere sammen med sine børn eller sin pensionerede ægtefælle. Men det er altså ikke nok, at lønmodtageren synes, at han eller hun i en periode har behov for deltid.

Også en anden af industrioverenskomstens bestemmelser hindrer muligheden for deltid. Det fremgår af industriens overenskomst, § 11, stk. 3: Virksomheden må ikke reducere antallet